

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Beliczey-ut 9. hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyiltérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felelős szerkesztő:

Ifj. Krecsmárk Endre.

KIADÓHIVATAL:

Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 20 fill.

A szociálizmus haramiái.

A szociálizmus az emberjogok igazságos elosztásáért s az emberi jólétnek mindenkire kiterjedő javaiért folytat nemes harcot. A nemesebb értelemben vett szociálizmus vallás és hazaellenes tanokat soha nem hirdet s kitaró, egyetértő munkássággal tör előre a fejlődés útján. A szociális eszméket azonban nagyon sok esetben félre értik.

A szűkebb környezetet véve tekintetbe, nem-e azt tapasztalhatjuk, hogy bizonyos magasabb célú törekvések, áldásos hatású átalakulást előidéző hivatott szociális eszmék helyes értelmezésére a nép javarésze nálunk még nagyon tudatlan. Sok gyengén iskolázott, elferdített eszű ember vallja magát nagy hangon lelkes szociális-tának, de e megkerült emberek úgy értelmezik a szociálizmust, hogy az nem egyéb piaci orditózásnál, az istenség és hazaszeretet eszméjének kigunyolásánál, hogy az az igazi szoci-

alista, aki doronggal jár és minden jobb nadrágu embert szeretne kifosztani s akiknek jelszavuk: keveset dolgozni, de szemérmetlenül magas bért zsarolni ki a szerencsétlen munkaadóktól.

Az igazi, nemes értelemben vett szociálizmus jóhírnevét, sajnos, csaknem teljesen tönkreteszik ezek a tudatlan haramiák, akik műveletlenségüknél fogva a szociálizmust nem képesek megérteni, hanem csak félreérteni.

És még sajnosabb dolog, hogy vannak önző üzleti érdekeket rejtegető demagógok, akik a nép tudatlanságát ügyesen ki tudják használni anyagi előnyök biztosítására s a tudatlan, ügyefogyott tömeg a lármás hangnak beugrik s rendőri kardlapokkal kiporolt hátán nem egy haszonleső vezér épített önönmagának kövér jólétet.

Igazi, nemesebb értelemben vett szociális küzdelem csakis a helyes irányu közmívelődés elősegítése révén várható, ellenkező esetben nem egyéb közönséges haramia-garázdálkodásnál.

Március 15-ének ünneplése Szarvason.

A hazafias érzés és a lelkes hazafias szellem gyönyörű megnyilatkozását tapasztalhatta mindenki Szarvason a március 15-iki lélekemelő ünnepélyek nagy számát tekintve. A nagy nap reggelén az elemiskolások az ev. ó-templomba vonultak ünnepelni, a délelőtt folyamán pedig az áll. polg. leányiskola, a főgimnázium és a tanítóképző ünnepeltek.

A leányiskola ünnepélyén nagyszámu hallgatóság gyönyörködött a szebbnél szebb ünnepi számokban.

A tanítóképző és főgimn. ünnepélye a tornacsarnokban folyt le, előkelő közönség jelenlétében. A képzői ünnepélyen különösen Orbán János IV. é. tanítójelölt tünt ki jutalmazott ünnepi beszédjével, továbbá Kraszkó György IV. é. tan. jelölt szintén jutalmat nyert precíz szavallatával. Meleg érzéssel s lelkes hévvel szavallta el Brusznyczky Mihály IV. é. tan. pl. a „Talpra magyart“, de jó volt a többi szám is. A szép ünnepély sikeres rendezése Tömörkényi Dezső tanár érdeme.

Lélekemelő volt a főgimnázium ünnepe is. A tartalmas megnyitó be-

TÁRCA.

A fák tisztelete.

Irtta: **Mocskonyi József.**
(Folytatás.)

De elkalandoztam! Pedig csak azt akartam mondani tisztelt hallgatóimnak, hogy minden fa tud beszélni a multról, a jelenről, némelyik a jövőről is. Csak érteni kell őket! Bezzeg, aki megtanulja a nyelvüket, az megtanulja őket szeretni, tisztelni, becsülni.

A magyar nép a legősibb időktől napjainkig különös rokonszenvvel volt a fák iránt. A pogány korszakban áldozataival tisztelte meg. Utóbb bele foglalta történetébe, mondáiba, meséibe, babonáiba. És sok fa

ma is hirdeti a letűnt évszázadok örökké élő dicsőségét, beszél a nemzetnek a szivekbe kitörülhetlenül vésődő szenvedéseiről, őrsi emléket hazánk nagy vezéralakjainak és íróinak s fenntartja a népfantázia csodás meséit, regéit és babonás hitét egyes fák csodatevő képességéről.

Erre nézve sorolok fel néhány adatot. Elsárgult okleveleinkben találjuk meg a nyomait őseink fatiszteleinek. A határjelzésre használt fákat a babona is védte. Szt. László királyunk kénytelen volt még tilalmat is kiadni az élőfák pogányos kultusza ellen. Báthory Zsigmond esküvőjekor azzal a meglepetéssel fejezte ki iránta Kolozsvár tiszteletét és hódolatát, hogy ezrével hozatta le a havasokról a fenyű törzseket s azokból egy éjszaka hatalmas fasort rögtönzött.

Fatiszteletről tanuskodnak több magyar városban azok a vastuskók, melyek eredetileg fatörzsek voltak, de annyi szöveget vertek beléjük emlékül, hogy ma már vasnak nézi mindenki. Némely vándor legény még ércpénzt is szögezett rájuk.

Fatisztelelet emléke az is, hogy 161 helységünk nevében szerepel a fa, annak bizonyosságául, hogy e helyek mindenike valamely szent fától vette elnevezését. Csak egyet kettőt említek: Alibánfa, Bártfa, Mikefa, Szentantalfa, Szombatfa, Táplánfa.

Pogányos fatiszteletre emlékeztet a Májfa állítása is, melyet sok helyütt nem május 1-én, hanem pünkösd ünnepén állítanak. S a különféle vidék szerint változik a fa neve is, meg az is, hogy egy legény állítja-e vagy az összes legénység. A Mátra

Egy jóházból való
fiú fizetéssel

TANULÓNAK

Sámuel A. nyomdájában fölvetetik.

széd után Bartók Géza VIII. é. tan. A „Talpra magyart“ adta elő nagy hatással. Szekera János nagyon ügyesen recitálta a „Fogoly lengyelt“, melyet Lang János főgimn. tanár zenésített meg. Holub és Liska szavata szintén sikerült volt. A dalkar szép énekszámokkal gazdagította a műsort. E jól sikerült ifjúsági ünnepély Dr. Nemes Béla rendezői talentumát bizonyítja.

Délutánra a Szabad Lyceum gyönyörű, lélekemelő hazafias ünnepélye esett, olyan műsorral, mely gazdag és értékes tartalma révén méltó volt a fenséges nap emlékéhez. Az ünnepély a szinkör helyiségében folyt le. Az ünnepély rendezője Krecsmárik Endre képzői tanár, lyceumi vezető volt. A műsor 12 számból állott s fénypontját Benka Gyula ny. főgimn. igazgató remek ünnepi beszédje képezte, mely a lelkek mélyéig ható volt s lapunk múlt számában teljes egészében közöltük. Nagyon tartalmas gyújtó hatása volt Molnár János ig. tanító felolvasása is. A mellékszámokban igen ügyesen szavalt Janka Margitka s Gaál Pál, nemkülönben Meljan György is. Nagyon kedves és megindító volt Nyemcsok Mariska és Kiss György hazafias dialógja. Előadásuk komoly intelligenciát árult el. Nagy elismerés illeti Garay Soma ev. tanítót, ki bámulatos ügyességgel tudott egy rövid hét leforgása alatt betanítani 3 hazafias éneket a műkedvelői kis karral. Igen hatásos volt mindhárom dal. Megrázóan mély hatású volt Krecsmárik Endre „Áruló“ c. drámai jelenete, melyet meglepő ügyességgel adtak elő a szereplők, akik közül főleg Bódy Lajos, Gaál Etelka, Meljan György, Bagyin Endre és Gaál Pál váltak ki nagyon ügyes játékkal, de jók voltak Szrnka Mariska, Laurik Jucika és Palkovics János is. A lélekemelő, gyönyörű hazafias ünne-

pély este negyed 8 órakor ért véget.

Kinn az utcán már hullámozott az aszfaltjárón a sétálók hatalmas tömege, akik a fényárban uszó, kivilágított ablakokban gyönyörködtek. Olyan élénkség és olyan ünnepies hangulat uralkodott mindenfelé, mint a legnagyobb ünnepeken. Este aztán a különböző egyesületek, körök ünnepi közvacsorája következett. Így pl. az „Iparos Ifjak“ a „Demokrata asztaltársaság“ a Lampert-féle vendéglőben, a Szabad Lyceum szereplői a Központ helyiségeiben gyűltek össze.

Legkiemelkedőbb volt a „Függetlenségi Kör“ társas vacsorája, melyen a község legkiválóbb emberei jelentek meg. Vacsora közben tartalmas és magas nivóju beszédben emlékezett meg a nagy napról Haviár Dániel. Nagyon hatásos és szép beszédet tartott Benka Gyula és Mendől Lajos is, és még többen is szóltak lelkes hangon a nap jelentőségéről.

A Szabad Lyceum szereplőinek bankettje bár teljesen szűkkörü és családias jellegű óhajtott lenni, de oly páratlan érdeklődés nyilvánult az intelligens ifjúság részéről is e banquet iránt, hogy reggelig tartó tánc lett a vége e kitünően sikerült hazafias összejövetelnek. Az ünnepélyből jutott másnapra is.

Az iparos tanonciskola ifjúsága Molnár János igazg. tanító lelkes vezetése mellett vasárnap délután tartott nagyon jól sikerült hazafias ünnepélyt, vetített képekben ismertetve a 48-as eseményeket. A tartalmas ünnepély Molnár János közismert buzgalmát igazolta. Az ünnepélyek minden zavaró incidens nélkül, méltóságteljes, nemes lefolyásúak voltak.

alján nyír a májusfa; a Csallóközben a legénység május 1-ére az erdőből égerfát hoz. Ezt legallyazza, de a legtetjét meghagyja; kendőket, szalagokat, borosüvegeket kötöz rá, úgy állítja lányos ház elé olykor kettejével, hármásával. Ezek az egész hónapban ott maradnak; május utolsó vasárnapján aztán táncot rendeznek, de annak költségeit a májféval kitüntetett lányok fődözik. Vasvár megyében csak fenyőlécet állítanak, melyre zöld galyakat kötöznek. Aztán nem is lányos ház elé állítják, hanem a falu valamely előkelő emberének a portája elé, aki szívesen ad érte borraivalót.

Pozsony vármegyében a lányos házak kapufélfájára illesztnek zöld ágakat. Kecskeméten pünkösdkor kapuk fölé, kutgémekre tűznek zöld galyat, de ez mindég bodzacsereje. Nálunk pedig orgonagalyak hirdetik a május 1-ét.

Fatiszteletről regélt az a liget is Szegeden, mely még a XVIII. században Etelka erdeje néven állt fenn. Ennek fát Zalánfy ültette Árpád vezérünk leányának, Etelkának, kedvéért, mint aki Szegeden szeretett lakni. 1700-ban már csak 60—70 fa volt belőle;

ép azért Dugonics Ádám, a városnak akkori polgármestere 1750 új fát ültetett oda.

Babonás tiszteletre vall az is, hogy Kinizsi Pál minden katonája kezébe egy-egy zöld galyat adott, melynek láttára megriadtan futott a babonás török.

De legjobban mutatják a magyar nemzet kegyeletes fatiszteleit azok a vén óriások, melyek mint történetünk emlékfái az elrohant századok itt maradt öreg gyermekei. Dacoltak a mindent romba döntő elemekkel, a fölöttük átzugó viharokkal; de megtartotta őket a Gondviselés és a hálás utódok figyelmes ápolása. Keressük föl ezeket a velünk együtt érző nemzeti mesemondókat, ez eleven krónikákat, melyek végig vezetnek multunk ezer esztendején s elmondják azt a sok vér-és könnyhullatást, melyeknek némaságukban is beszédes tanui ők.

Nem egy fa regél a honfoglaló időről.

Ilyen a köztudat szerint Nógrád megyében a diósjenői ős tölgy; melyet 7 ember is alig ölhet át. Ilyen réginek tartják némelyek azt az óriás kocsános tölgyet, mely nálunk az Annaligetben van. De ez tévedé-

H I R E K.

— *Eljegyzés.* Spielberger Sándor putnoki kereskedő eljegyezte Herz Mariska táncitanitónőt Békéscsabán.

— *Képviselőtestületi közgyűlés.* F. hó 19-én Szarvas község képviselőtestületi közgyűlést tartott. Ezt megelőzőleg a tisztai széki ülésen külső végrehajtókul Fajrik Márton és Molnár Mihály, belső végrehajtókul Hegedüs Ferencz választattak meg. A közgyűlés főbb pontjai voltak: A községi iskolaszék határozata alapján Pataki János helyettesítőjeként Garay Soma ev. tanító személyében állapodtak meg. Takács Mártonné községi szülésznő és társainak lakbér kérvénye elutasított. A szarvasi ev. főgimnázium tanárainak Szabad Lyceuma 100 korona segélyt kapott. Ezután a behajthatatlanság és téves kivetés címen törlendő adók felett döntöttek. Hajas István járlatkezelő a marhalevél jövedelméből 10⁰⁰ jutalékot kért. Kérelmét elutasították.

— *Elhunyt fiatal asszony.* A széles körbe elágazó Povázsay családnak egy fiatal tagját sodorta el a kegyetlen halál most a nagy hét végén: Povázsay Judit, a szarvasi tkpénztár kondorosi fióktintézete pénztárosának leánya, férjezett Hrivnák Pálné hosszas szenvedés után 23 éves korában elhunyt Kondoroson. Temetése nagy részvét mellett szombaton ment végbe.

— *Presbiteriek eskütétele.* A kondorosi ev. egyház presbiteriumának most megújított fele része, husvét hétfőjén tette le az esküt a hivek ünnepi gyülekezetében.

sen alapul.

Kecskemét határában a Tös erdő faóriásaira szőlővenyigék kusznak föl. Ezt a ligetet Árpád szőlőjének nevezi a kecskeméti nép. Hunyad megyében a czebei hatalmas tölgyről szintén azt tartja a nép, hogy alatta a honfoglaló ősmagyarok pihentek meg. A Csallóközben, Vajka körül, még ma is élő somfákról az a néphagyomány, hogy Szent István király ültette azokat.

Ma is megvannak, bár csak romjaikban, a Szent László diadaláról nevezetes Cserhalom ősi csertölgyei. Azok alatt érte utól a hős királyi herceg a kunt, ki a nagyváradi püspök leányát rabolta el. Szavára a bátor magyar leány lerántotta magával vágató lováról a kun harcost, kit a deli herceg kardja járt által.

Pilis Maróth határában a Duna partjához közel van a Dobozi fáknak nevezett 7 tölgyfa. Azt tartja a nép róluk, hogy alattuk rogyott le Dobozi Mihály lova, melyen hitvesét akarta megmenteni az üldöző törökök elől. S alattuk döfte neje szívébe kardját, mikor utólérték a törökök, kikkel drágán fiztette meg a hitvese és saját életét.

— **Egy kiváló magyar tudós halála.** A hazai és a külföldi tudós világot sulyos gyász érte ismét. Dr. Hampel József m. kir. udvari tanácsos, egyetemi tanár, a Nemzeti Múzeum régészeti osztályának igazgatója, 63 éves korában meghalt. Az elhunyt az archeológiai tudománynak európai hírű művelője volt, akinek a régészeti irodalom terén kifejtett munkásságát a külföldön is jól ismerték és méltányolták. Legnevezetesebb műve a bécsi császári régiséggyűjteményben őrzött ugynevezett szentmiklósi kincs leírása. Hampel felesége is a legműveltebb nők egyike: Pulszky Polixena, a legnagyobb magyar tudósok egyikének: Pulszky Ferencnek a leánya. A kiváló régésszel lapunk szerkesztője élénk levelezésben állott. Nagy érdeklődéssel kísérte a szarvasi honfoglaláskori archeológiai kutatásokat s az általa szerkesztett „Archeológiai Értesítőben” örömmel tette közzé a szarvasi ásatások s a felszínre került leletek ismertető leírását. Legutolsó sorait a múlt hóban intézte szerkesztőnkhez. Áldás emlékére!

— **A főgimnáziumi Szabad Lyceum előadása.** Ma d. u. 4 órakor a főgimn. tornacsarnokában nagyon élvezetesnek ígérkező lyceumi előadás lesz. Mocskonyi József főgimn. igazgató a „Humor” címen tart felolvasást, mely iránt igen nagy érdeklődés tapasztalható.

— **A meggyalázott Csáky-utca.** Sokan nem is hinnék, hogy egy ilyen jámbor kis vidéki községnek, mint Szarvas, mennyi sálakja, mennyi szeméjte van. Az ügyesen takargatott piszkos ledérségek javarészből rejtve maradnak s csak ritkán fakad fel itt-ott egy-két fekély. Ilyen nyíltan tobzódó ocsmányság színhelye volt f. hó 22-én a szarvasi Csáky-utca. Az említett napon, hajnali három órakor egy szarvasi földműves ember L. P. fiatal felesége a vonathoz igyekezett. Utközben összeakadt 3 parasztsuhannal, Oroszky Mihályval, Gyurik Mihályval és Misur Andrással, akik állati durvasággal estek neki a védtelen asszonynak s életveszedelmes fenyegetések közben erőszakot vettek rajta. A rendőrség még akkor hajnalban kézrekerítette e brutális kamaszokat és sulyos büntetés fogja sújtani e kéjszavár haramiákat. Most csak az a kérdés, hogy ha Szarvas egyik legforgalmasabb utcáján ilyen undorító ocsmányság történhetik, hát akkor mi mindent fedezhetnénk fel a félreesőbb zugut-cákban?

— **Pályázat a szarvasi színházról.** A tavaszi színi idényre az újpesti népszínház kitűnő társulata is beadta pályázatát a színházi bizottságnál. A kitűnő erőkből álló művészgárda tagjai között kiválnak: Hegyi Lili, Kornai Margit, Fehér Olga, Somossy René, Krémer Jenő, Balog

Béla, Vákár Vilmos, Dézsi Jenő, Baróthy Rezső stb. A magas nivóju társulat méltán megérdemli a bizottság meleg pártfogását.

— **Kunszentmárton—szarvasi h. é. vasut** engedményese Szberényi Tibor budapesti mérnök, a műszaki és előmunkálatokat már elkészítette és valószínű, hogy a vonal építését még ez év folyamán megkezdik. Az új vasut Kunszentmártonból kiindulólág Bábocka, Öcsöd és Békésszentandrás nagyközségek érintésével Szarvasig fog vezetni.

— **Munkakiállítás.** Szépen sikerült s ügyesen egybeállított munkakiállítás volt az elmúlt vasárnap és hétfőn az ipariskola rajztermében. A kiállítás tárgyait az ipariskola növendékeinek ipari munkái és szakrajzai képezték. A kiállítás szervezője az ipariskola agilis igazgatója, Molnár János tanító volt, Rohoska Géza, Rohoska Jenő és Brachna Gábor tanítók segítségével és közreműködésével, akik időt és fáradságot nem kímélve mindent elkövettek, hogy a kiállítás sikerét biztosítsák, az iskola jóhírnevét emeljék s a kisipar ügyét áldásosan szolgálják. A kiállítás sikeréhez nagyban hozzájárultak Piliszki János rajztanító és Szücs József cipész szakrajztanító, akik növendékeik szakrajzainak kiállításával egyes rajztanításukról s az ipariskola örvendetes fejlődéséről tettek tanúságot. A 110 kiállító munkáit szombaton az ipartestület által egybehívott bizottság bírálta meg s megállapította a sorrendet a jutalmak kiosztását illetőleg. Mindén kiállító oklevéllel s kisebb nagyobb pénzjutalomban részesül. Ugy az oklevelek, mint a 369 korona pénzjutalom a tanévzáró ünnepélyen június 8-án lesznek kiosztva. Addig is május 4-én a jutalmak gyarapítására társasjáték lesz tartva. A kiállítást vasárnap délelőtt 8 órakor Harmati János ipariskolai felügyelőbizottsági elnök mint a kiállítás diszelnöke nyitotta meg elismerését fejezve ki a rendezőség buzgalma és fáradozása iránt. A kiállítás bezárásáig adományokból, belépti díjakból, felülfizetésekből s előjegyzett sorsjegyekből 263 kor. 2 fill. gyűlt egybe és 200—250 kor. értékű tárgy áll rendelkezésre a rendezőségnek a tárgysorsjátékhoz. Mi a magunk részéről is gratulálunk a rendezőségnek a sikerhez.

— **Elutasított kérelem.** Kondoros község kért pár munkásházat a vármegyétől. Ezt a kérelmet azonban a munkásházépítő bizottság nem teljesítette, mert a vármegye rendelkezésére álló alap már teljesen kimerült.

— **Közgyűlés.** A „Szarvasi Torna és Atletikai Club” t. rendes tagjai ezennel tisztelettel meghívotnak az 1913. április 7-én este 8 $\frac{1}{2}$ órakor az „Árpád”-szálló kártyatermében tartandó rendes közgyűlésre. Tárgysorozat: 1. Az évi jelentések előterjesztése. 2. Tisztviselők és választmány választása. 3. Esetleges indítványok.

Szarvas, 1913. március 29.

Dr. Grünvald Árpád
alelnök.

— **A Misztrik mozi szenzációja.** A népszerű Misztrik-féle mozi nagyon szorgalmas munkát végzett az ünnepek alatt is és nagypéntektől kezdve az elmúlt szerdáig állandóan működésben volt. A husvéti műsor tartalmasságával és gyönyörű képeivel nagy szenzációt keltett. A rendkívüli tanulságos és ismeretterjesztő számok közül különösen a következőket emeljük ki: Faipar Magyarországon. A Magas Tátra. Iramszarvas vadászat Norvégiában. Érdekfeszítő és kitűnő drámák voltak: a „Játék áldozata”, „Az áruló arckép”, „Egy szegény leány története, A végzetes gyöngygyakék”. A mai előadás nagyon érdekes és vonzó műsorának fénypontja lesz a „Rettenetes gyanu alatt” szociál dráma s azonkívül több szebbnél szebb szám fogja fokozni a változatosságot. Hétfőtől kezdve ritka érdekességű világ sláger kerül bemutatásra. Viktor Hugo „A nyomorultak” c. világhíres, remek drámai színműve kerül előadásra 4 sorozatban, és pedig hétfőn 2 felvonás, kedden, szerdán szintén, csütörtökön pedig 3 felvonás lesz előadva. Egy fegyenc csodálatos egyénisége, viszontagságos életének megindítóan tragikus küzdelmei megrázó hatású képekben fognak végigvonulni a szemlélő előtt. Minden estén e drámán kívül még más érdekes és mulattató számok is lesznek. E Viktor Hugo-esték, bár Misztrik Lajosra nézve a rendesnél több költséggel járnak, mindamellett a rendes helyárok mellett lesznek megtartva. Rendkívüli nagy érdeklődéssel várja a közönség e szenzációs estéket, melyre a számozott helyekre jegyek nappal is válthatók.

— **Válasz egy budapesti egyetemi tanártól.** A „Nemzeti Kultura” január havi számában Dr. Cirbusz Géza budapesti egyetemi tanár egy cikket közölt a földrajztudományról. Lapunk szerkesztője, mint földrajzra is képesített tanár, szerény és igen tapintatos formában észrevételeket közölt a februáriusi számban e közleményre vonatkozólag. Dr. Cirbusz, kinek félelmetes tolla van a kritikusokkal szemben, szerkesztőnket feltűnően udvarias válasszal tüntette ki, melynek bekezdését alább közöljük: „A topografikus geografia és geológia. Szives válaszul Krecsmárik Endre ur cikkére. Irta és köszönettel fogadta: Dr. Cirbusz Géza. Igen előkelő hangon, harag céltatosság és elfogultság nélkül volt szives ifj. Krecsmárik Endre multkor megjelent cikkemet consideratio tárgyává tenni. Köszönöm figyelmességét. Hiszen meg sem érdekelte ez a kis cikkecske, hogy a

jövendő nemzedék egyik jeles és méltán reményekre jogosító tagja, annyira taksálja, hogy külön cikk alakjában tömöríti aggodalmait. stb. . . A válasz többi része az ellenvetéseket igyekszik megcáfolni, majd így fejezi be „Máskülönben igen köszönöm figyelmességét és azt, hogy néhány elismerő sor publikálására méltatta szerény hívét, Dr. Cirbusz Gézát“.

— **Garázdálkodnak a rovarok.**

A múlt év alkalmával a rovarkár oly kis mérvű volt, hogy a gazdák szinte feleslegesnek tartották a szükséges intézkedések szigorú végrehajtását. Ez az elbizakodottság azonban megboszosztta magát. Mint értesülünk, a múlt évi lanyha védekezés folytán az idej rovarpusztítás oly nagyarányúnak mutatkozik, hogy különös intézkedések megtételére van szükség, ha elejét akarjuk venni a kis férgek végzetesen romboló munkájának.

— **Elmultak az ünnepek.** Rég nem kedvezett oly szép és meleg idő a husvéti ünnepeknek, mint az idén. A szokatlanul meleg idő jellemzésére csak annyit jegyzünk meg, hogy pl. ünnep első napján árnyékban 20° Celsiusot észleltek. A kedvező idő nagyban fokozta a templomok élénkségét is. Ha tekintetbe vesszük azt is, hogy az elmúlt kedd is ünnepnapot képezett, mint „Gyümölcsoltó boldogasszony“ napja, úgy el kell ismernünk, hogy ünnepnapokban nincs hiány csak az a baj, hogy épen olyankor torlódnak össze az ünnepnapok, mikor mindenfelé kevés a pénz és sok a gond.

— **Baptista-temetés.** Bobvos Pál baptista vallású szarvasi földbirtokos Mariska leánya elhalálozván, temetése a szarvasi új-temetőben ment végbe. Tótkomlósról 8 lány és 5 férfi, baptisták, jöttek le a temetésre Valach Mihály nyomdász vezetése alatt s a gyászdalokat zengő énekkart ők képezték. A sir felett Roszkos Mihály pitvarosi baptista tartott beszédet. Az éneklés folyton tartott mindaddig, míg csak az utolsó görgyöt is reá nem tették a sirra.

— **Ártézi kutak átalakítása.** Kenéz Tamás hódmezővásárhelyi lakos egy beadványban arról értesíti a vármegye alispánját, hogy találmánya szerint, a mely most áll szabadalmazás alatt, a már létező és ezután furandó ártézikutakat olyképpen tudná átalakítani, hogy a kutból semmi víz ki nem folyik, csupán akkor, midőn arra szükség van, minek folytán a vizpazarlás teljesen megszüntethető.

— **Képkiallítás Szarvason.** Egy magas művészi színvonalon álló kiállítás fog megnyitni városunkban április hó 6-án. A kiállítást, a maga is művészcsaládból származó Vastagh Gyula, jónévű fővárosi szakember rendezi, ki jeles magyar művészeknek mintegy 150 darabból álló kép- és szoborgyűjteményét hozza magával. A kiállításon részt vesznek a következő művészeink: Bachmann, Badicz, Benczur, Dittrich, Éder, Edvi-Ilés, Erdőssy, Háry, Innscut, Juszkó, Kézdi-Kovács, Komáromi, Koszkol, Lotz, Margitay, Mendlik, Németh, Návay, Neógrády, Olgyay, Peske, Spányi, Stein, Szász, Tolnay, Vastagh Géza, id. és ifj. Vastagh György, Wolf, Zorkóczy. A kiállítás 5 napig lesz nyitva, 60 filléres állandó belépőjeggyel, s a kiállított festmények részletfizetés mellett is megvásárolhatók lesznek.

— **Ismétlőiskolai vizsgák.** A szarvasi külterületi és belső ismétlőiskolai vizsgák az előbbi helyeken ápr. hó 5-én d. e. 9 órakor és d. u. 2 órától kezdve lesznek megtartva, míg a belső iskolákban ápr. 12-én d. u. 2 órától kezdődőleg folynak le. Vizsgai elnökökül felkértek: Rózsás-Szélesuti iskolákba: Szrnka J. János; Kondorosi-Csabaiuti iskolákba: Kovács János; Kákai-Orosházi uti iskolákba: Valkovszky Mihály; Skorka Csabai uti községi iskolákba: Csernák János; Ezüstszőlő-Siratói iskolákba: Roszik Mihály; Örményzugi iskolába: Povázsay János; Jánovszky Gallóhalmi iskolákba: Piliszkay János; Maginyec-Ószőlői iskolákba; dr. Havár Gyula; a belső ismétlő I. a osztályába: ifj. Krecsmárk Endre; a belső ismétlő I. b. osztályába: Szemző Gyula dr.; a belső ismétlő II. osztályába: Grim Mór; a belső ismétlő III. osztályába I. a. Pataki-féle iskola helyiségében: Dr. Reisman Adolf; a belső ismétlő fiúiskolába: dr. Dancs Szilárd.

— **Akarja, hogy cipője mindig jó formában maradjon?** Ugy Demetrovics Józsefnél készítesse azt, aki nemcsak technikailag tökéletes munkát ad, de valósággal művészi szempontból is fejlett érzékkel, izléssel felel meg minden követelménynek, amelyet ez iparágban a szükségletek előírnak. Az ő kiváló szakmabeli tudása már meg is győzte a szarvasi közönség legszélesebb rétegeit is, úgy hogy, rövid itt tartózkodása alatt csaknem mindenki, a kinek különös igénye van, őt keresi fel megrendelésével.

— **500 cigaretta egy óra alatt.** Azok, akik maguk töltik cigarettájukat s így jól ismerik a cigaretta csinálás unalmas és időtrábló voltát, bizonyára örömmel fogják e sorokat olvasni. Egy mechanikus elmés szerkezetű gépet talált fel, melynek segítségével 500 cigaretta hüvelyt lehet egy óra

alatt megtölteni. A találmányra Radó Béláné kassai dohánytőzsdéje kapta meg az egyed-árusítási jogot. A gép ára 5 korona s kapható 2, 3 és 4-es számú nagyságban. A gyorsító cigarettagépet Radó Béláné dohánytőzsdé tulajdonos (Kassa, Deák Ferenc utca 18.) utánvét vagy az összeg előzetes beküldése mellett küldi szét.

— **Allattenyésztés.** Ambrus Sándor alispán a megye területén levő tenyészigazolványokkal ellátott ménék összeírását megejtette. Ez összeírás szerint vármegyénkben 161 tenyészigazolvánnyal bíró mén van, szám szerint az egyes községek a következő sorrendben jönnek: Szarvas, Orosháza, Csaba, Gyoma, Endrőd. Megjegyezzük azt, hogy a tenyészigazolvánnyal bíró ménék száma Gyulán: 1.

— **Műkedvelői előadás.** Május első hetében műkedvelői előadásra készül a szarvasi iparos fiatalok egy része. Bódy Lajos esztergályos, kit a közönség igen jól ismer lyceumi több izbeni sikeres szereplése révén, a „Titok“ c. szindarabot taníttatja be a fiatalokkal s a városi szinkörben fogja előadni. Ismervén Bódy Lajos buzgalmát, remélhető, hogy fáradozása nem lesz hiábavaló.

— **Kié a 20000 korona?** A 4209 sz. 27 sorozatu jószivsorsjegy 20000 koronát nyert. A nyerő sorsjegy azonban elűnt. A nyereményre azonban heten tartanak igényt s köztük egy szarvasi ember is. Kohn Gábor szarvasi lakos aki azt állítja, hogy a 4209. sz. 27 sorozatu jószivsorsjegy az övé volt, de egy szarvasi kereskedőnek adta át, aki azzal az ürügygel vette el tőle, hogy egy budapesti rokonával megnézetni, hogy nem-e huzzák már ki a sorsjegyet, mert Kohn évekig nem is törődött vele. Kohn Gábor ügyvéd utjau lépéseket tett a nyeremény megszerzésére.

— **Női kereskedelmi tanfolyam Szarvason.** Weinberger Fanni, a szarvasi állami polgári leányiskola igazgatója, a polgári leányiskolával kapcsolatban az 1913—14. tanévre egy női kereskedelmi tanfolyam megnyitása iránt tett lépéseket. A tervet Békésvármegye tanfelügyelője is támogatja. A tanfolyam fentartására a szarvasi kaszinó 100 koronát szavazott meg, a keresztény és izr. nőegylet pedig egy-egy szegény leány tandíjának fizetésére kötelezte magát.

— **Kedvezményes vasuti igazolványok.** A mav. igazgatósága nemcsak a vasuti jegyek árát, de a kedvezményes jegyek váltására jogosító igazolványok kiállítás díját is feljebb emelte. Eddig 50, ezentul 75 fillér a kiállításért járó díj. Ezt azoknak célszerű tudomásul venni, kik rövidebb utra szóló kedvezményes jegyhez óhajtanak hozzájutni! A kedvezmény csak hosszabb utra indokolt.

Irodalom.

A „Nemzeti Kultura“ újabb sikerével állunk szemben. A legfrissebb szám tartalomgazdagságával, a közlemények érdekes és nivós voltánál fogva újabb elismerést szerez a kiváló szerkesztőnek, Dr. Horváth Dezsőnek. Örömmel látjuk e szép jövőjű folyóirat diadalmos térhódítását az intellektuális élet téren. Adjon az ég minél több sikert neki, mert nagyon megérdemli. A legújabb füzet tartalma következő:

Dr. Horváth D.: Szabadság és kultura. — Vaday József: A genfi cours de vacances. — Dr. Czirbusz Géza: Ethnografiai kölcsönvételek és kulturális ciklusok. — Mutschenbacher Gy.: A zenei oktatás fejlesztése középiskoláinkban, különös tekintettel a zenei műveltség emelésére. — Pál E.: Társadalmunk betegségei. — Szeghalmi Gy.: Egy utazás Felső-magyarországban. — Élet. — Dr. Czirbusz G.: A topografikus geografia és geologiai. — Napló. — Könyvek. — Vegyes. — Nyilvános nyugtázás.

Petrica Emma

nőidivat kalap üzletét áthelyezte a Csapó-féle házba és ugyanott egy tanuló leány felvétetik. 2

Özv. Forschner Mórné szülésnő veje
Winternitz Sándor

legolcsóbb árban elvállal nap- és esernyő

javításokat pontosan.

Lakása ifj. Molnár Sámuelnél
5 II. kerület 21. szám.

Szamoca tö eladás.

Szép fiatal nemes faj szamoca tövek kaphatók 100 drbonként 4 korona árban
Lányi Gusztávnál. 1

Varrodába

két ügyes varróleány felvétetik. Cim a kiadó hivatalban megtudható. 3

Egy elegánsan bútorozott szoba

azonnal **KIADÓ** a főuton, Belicey-út 8.

Ujdonőség!

Schwarzlose-féle (Berlin) világhírű legújabb Rózsa parfümjé darabja 5 és 12 koronáért kapható

Litaúszky Pál
fodrásznál
(Árpád-szálloda.)

Király Ernő mulat

„Sokszor úgy szeretnék sirni“, „Futóbolond“ és „Temetés volt a faluban“ legújabb, sikerült, eredeti fölvételek, kétoldalu hanglemezen, kizárólag egyedül csakis

Wagner, a „Hangszerkirály“-nál
(Budapest, József-körút 15.) kaphatók. A **Columbia**-lemezek főraktára. **Használat lemezeket becserelelünk ráfizetés nélkül.** Legolcsóbban javítunk. Telefon. Kérje a 08. sz. díszfőárjegyzéket. Figyeljen jól a **Wagner** névre. 4

2 utcai szoba

és

egy magtár

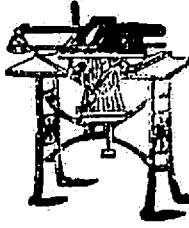
Belicey-út 12. sz. alatt **kiadó.**

Pollák J. és Társa.

Butortermei és lakberendezési nagyvállata Orosházán az evang. templom átellenében. Kárpitos és asztalos ipartelep előnyös beszerzési hely!

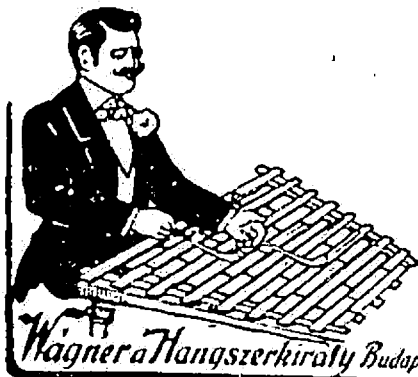
3-12

„Styria-Universal“ Kötőgépek

megmunkálnak **finom és vastagszálú pamutot ugyanazon gépen. Képviselek kerestetnek.**
Árjegyzék ingyen. Részletfizetésre is.
Styria-Kötőgépgyár Graz, III.

10-13

Meglepő ujdonőség! Faczimbalom (Xilophon.)

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A **Faczimbalom 15 különböző** nagyságban összehangolt **fadarabból** áll és a mellékelt verőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkkel, tokkal és **mesés ajándékkal csak 6 korona.**

Wagner a „Hangszer-Király“

országszerte elismert elsőrendű hangszerárúházában **Budapest, József-körút 15.** Fényképes árjegyzék **ingyen.**

Óvás: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.
44-52

Parfumerie „NEZ“ illatszertár

háztartási, kozmetikai és kötszerészeti cikkek nagy raktára. — Nagyban és kicsinyben. **BUDAPEST, VIII., LOSONCI-UTCA 13. sz.**

Francia és angol pouderek:

- 1 doboz Velutin poudet 70 fillér, 3 doboz 2 korona,
- 1 doboz eredeti francia „Topáz“ poudet 1 korona 60 fillér,
- 1 doboz „Leichter Fett-poudet“ 50 fill. 3 doboz 1 korona 30 fillér,
- 1 doboz American email-poudet 80 fill. 3 doboz 2 korona 20 fillér,
- 1 doboz ibolyakrémpoudet 80 fill. 3 doboz 2 korona 20 fillér,
- 1 doboz francia „Freesia“ poudet 2 korona 20 fill. 3 doboz 6 korona,
- 1 nagy csomag párisi hölgypor 50 fillér,
- 1 doboz Erényi „Diana“ poudet 1 korona 30 fillér,
- 1 doboz American „Yes“ porcellánpoudet 2 kor. 70 fill. 3 doboz 7 kor. 90 fillér,
- 1 doboz keleti rózsapoudet 2 kor. 50 fillér,
- 1 csomag tejkrem poudet 50 fillér,
- 1 doboz francia „Traviatta“ poudet 1 kor. 30 fill. 3 doboz 3 kor. 50 fillér,
- 1 doboz „Iris“ poudet 1 kor. 50 fill. 3 doboz 4 kor. 20 fillér,
- 1 doboz kölniviz-poudet 70 fillér, 3 doboz 2 korona,
- 1 doboz „Vera violetta“ poudet 1 kor. 50 fill. 3 doboz 4 kor. 20 fillér,
- 1 doboz Földes-féle „Margit“ poudet 1 kor. 10 fill. 3 doboz 3 kor. 10 fillér,
- 1 könyv eredeti angol poudetpapír 60 fillér,
- 1 könyv eredeti francia poudetpapír 32 fillér,
- 1 üveg „Eau de lys“ 1 korona,
- 1 tégely „Vera violetta“ arckrém 70 fill. 3 tégely 2 korona,
- 1 deka „Vera violetta“ parfüm 70 fill. 5 deka 3 korona.

Postai szállítások naponta eszközöltetnek, utánvét mellett. Csomagolási költséget nem számítunk. Négy koronán aluli megrendeléseknél a pénz előre beküldendő (lehet bélyegeken is) 40 fillér portó díjjal. Tizenhat oldalas illatszer és háztartási értesítőnk kívánságra ingyen és bérmentve küldjük.

8. sz.

Reggelizés előtt félpohár **Schmidt ha úer-féle** Használata valódi áldás gyomor-bajosoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Igmánder KESERÜVIZ

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg 40 fill.
Nagy üveg 60 fill.

Kapható helyben és környékén minden gyógyszerertárban és jobb fűszerüzletben. 5-100

Kawa-Santal-Kapszulák

kitünő szer húgycsőfolyás, kankó, herelob, hólyaghurut és idült fehérfolyás ellen. Meglepően gyors hatás. 1 doboz ára 3 korona.

Dr. Bojta-Injekció ezzel egyidejűleg használva. Orvosilag ajánlva. 1 üveg 1 kor. 60 fill.; ehhez egy fecskendező férfiakra vagy nőknek 1 kor. 50 fill. Eredményért kezesség.

Universal-Fluid felülmulhatatlan hatása testszaggyógyításoknál, reuma-, csusz-, fej-, fogfájásnál és bőrvizketegségnél. 1 próba üveg 40 fill. 1 nagy üveg 1 kor. 50 fill.

Skribanek K. M

gyógyszertára a „Kereszt“-hez,
Temesvár.

Erzsébetváros, XIV., Hunyadi-út 30. sz.
16 Vizsontelárusítók fényesen díjazva.

Kolozsvári jogi vizsgákra Marosvásárhelyi ügyvédi vizsgára

rövid idő alatt eredményre vezető módon előkészít **Dr. Polcz Rezső ügyvéd**, jogi szemináriuma és jogalkalmazást tanító intézete.

Kolozsvár.

Kossuth L. u. 35.
Telefon szám 882.

16—52

Házeladás.

Négy szobából, egy konyhából, egy nagy pincéből a hozzátartozó összes mellékhelyiségekből, szép virágos és veteményes kertből, külön baromfi udvarból álló ház szabad kézből azonnal eladó.

Feltételek megtudhatók e lap kiadóhivatalában.

Steckenpferd

liliumtejszappan

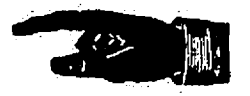
6—40

elérhetetlen hatám szeplők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc- és bőr-ápolásra, mit számtalan elismerőlevéllel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, Drogeriákban, Illatszertárakban és fodrász üzletekben 80 fillérért kapható. Szintny páratlan hatása női kéz-ápolására a Bergmann „Manera“ liliumkrémje, mely tubusokban 70 fillérért mindenütt kapható.

Ruhát, Kelmét, Csipkét

fest és tisztít vegyileg

bármilyen anyagból a legtökéletesebben

Gallért, kézelőt

hófehéren tükör-
fényvel drb.-ként

7 fillérért tisztít.

13—52

Süveges János kelmefestő és vegy-
tisztító intézete **Szarvas.**

Gyász eseteknél a ruhák 24 órán belül festetnek.

A THE FOX VISIBLE

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELETE

Benedek Ernő

BUDAPEST, IV., VERES PÁLNÉ-UTCA 3. SZAM.

A legkedvezőbb feltételek mellett, kényelmes havi részletfizetésre szállít:

1. The Fox Visible amerikai írógépet és írógépkellékeket.
2. Amerikai redőnyös íróasztalokat.
3. Amerikai könyvtár, irat- és okmánytár berendezéseket.
4. Kisebb nagyobb pénzszekrényeket.
5. Angol bőrgarnitúrákat.

Ugyebár csodálkozik

azon, hogy a THE FOX írógép hirdetéseit sehol sem látta meg. Pedig tapasztalta, hogy száz és száz írógép csinál reklámot magának a legkülönfélébb módokon.

Nos hát

eláruljuk miért terjedt el sok száz THE FOX VISIBLE írógép minden költséges reklámháronzás nélkül. Mert aki egy THE FOX írógépet megvásárolt és meggyőződött róla, hogy szebb, tartósabb, gyorsabb írógépet keresve sem lehet találni, megmondta mindenkinek, hogy

Egyedül THE FOX

írógépet érdemes beszerezni, mert ez a legtökéletesebb látható írásu új amerikai írógép. A modern írógéptechnika nem produkált még egy a THE FOX-hoz hasonló mesterművet. Amellett, hogy ára sem magas, kedvező feltételek mellett kapható meg

54—100

Részletfizetésre is.

Szabadalmazott Orkán-betonoszlopok!

Nagy keménysége, rugganyossága, fagyálása, s azon nagy előnye folytán, — hogy minden időjárásnak ellentáll, nem rozsdásodik és javítással nem jár, ma már

minden jó gazda

az Orkán-betonoszlopokkal építkeznek. Kiválóan alkalmas úgy drót- és vas, mint deszkakerítésnél, kapu-, lámpaoszlopnak, útjelzőnek, kerékvetőnek, mesgyehatárolónak, ülőpadnak s kisebb hidoszlopnak stb.

Az Orkán-betonoszlop mindazon kiváló előnye és elpusztíthatatlansága dacára **nem drágább**, mint a keményfa, de **sokkal olcsóbb**, mint a vas vagy kőoszlop.

Megtekinthetők és megrendelhetők :

Popják György és fiaival

Szarvason.

10—10

Alapított 1880-ban.

Telefon szám : 16.

S Á M U E L A D O L F

könyvnyomdája, könyvkötészete, könyv-, papir- és írószerekkereskedése

S Z A R V A S O N .

Beliczey-út 9. szám.

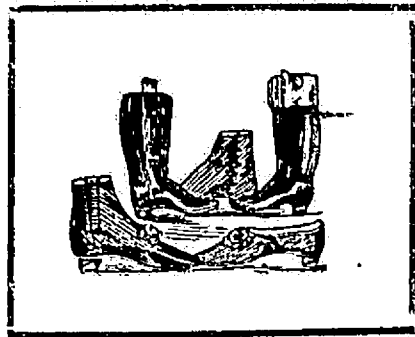
Könyvnyomdában mindennemű könyvnyomdai munkák, u. m.: béli meghívók, eljegyzési és esküvői értesítések, névjegyek, üzleti kártyák, levélpapír és borítékok, számlák, falragaszok, körlevelek és gyászjelentések pontosan és jutányos árak mellett készíttetnek,

Könyvkötészetemben mindenféle könyvkötészeti munkák egyszerű és diszes kivitelben a legjutányosabb árak mellett gyorsan és pontosan készíttetnek. Iskola-könyvek a legrövidebb idő alatt köttetnek be.

Olcsó és tartós munka!
Pontos kiszolgálás!

Könyvkereskedésben kaphatók az összes helybeli iskolákban használandó tankönyvek, író- és rajzszerek. Énekes- és imakönyvek nagy választékban. Mindennemű papir és írószerek nagy raktára. — Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

„Szarvas és Vidéke” kiadóhivatala.

Czipész üzlet

SZARVAS.

Hibás lábaknak a legipszelését elvállalom. Utána helyes czipők müizléssel készíttetnek el.

Elsőrendű czipészüzlet (az Árpád bazár-helyiségben), a hol a legjobb anyagból müizléssel készített modern szabásu czipők kaphatók.

Megrendelések a láb természetes felvétele után (uj eljárás) különös gonddal és izléssel készíttetnek el.

Magyar, angol és francia szakismerettel dolgozom, miután a Nagy Mélt. Magyar Kir. Kereskedelmi kormány támogatása révén tanulmányoztam a czipészet technológiáját, miből jeles eredménnyel vizsgáztam

Tiszta, finom és modern munka az irányelvem.

Kérem a nagyrabecsült közönség kitüntető pártfogását

SZÜCS JÓZSEF
czipész mester.

A legjobb gummisarkok, krémek, selyemfűzők minden színben, cipő sámfák nagy választékban kaphatók.

Ludtalpbatét faragását eszközlöm, ugyszintén rendes talpbatétek, parafagyökér és remezből kaphatók.

Ócska kocsik |
becseréltetnek

Rendelések gyorsan eszközöltetnek

Kocsigyártó üzlet

Szarvas, Deák Ferenc-utca 434. sz.

Elvállalok minden néven nevezendő féderes hintók készítését, javítását és alakítását pontos kivitelben mérsékelt árért, ugyszintén gazdasági kocsik és szekerek készítését és javítását gyorsan és pontosan.

Maradtam szives megrendeléseit kérve kiváló tisztelettel:

Darida Sámuel

kocsi- és kerékgyártó

7-52

B U T O R.

Dacára a rossz pénzviszonyoknak, abban a helyzetben vagyok, hogy mindenemü butort, ebédlő, uriszoba, szalon, kastély, háló-szanatórium és penzionberendezést

a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett

szállíthatok. Kérjen ingyen prospektust. Kroh lakásberendező. Budapest, IV., Váci-utca 8/v.

Nem bankhitel.

Váltó nem kell.

16-40

Alant felsorolt tavaszi újdonságaink megérkeztek:

Férfi öltöny szövetek.

Fekete és tegethof kosztümkelmék.

Szines kosztümkelmék új, elvont színekben. (Minden színhez divatos gombok).

Pepita a tavaszi divat legfőbb újdonsága.

Eponge. Új szövésű spongyakelme, az összes világos színekben.

Marquissette. 120. cm. széles selyem gazé kelme minden színben.

Alkalmi ruhák és bluzokra.

Sima és himzett grenadinok, madeirák, batisztok, zefírek, delinek nagy választékban.

Lakberendezési cikkek. Futó- és nagy szőnyegek, függöny, ágyterítők, divánátvetők, falvédők óriás választékban.

A nagyrabecsült vevőközönség jóindulatába ajánljuk magunkat kiváló tisztelettel:

Fisbein és Krausz

4-52

Sámuel Adolf könyvnyomdája Szarvason.